

# BV Rendement

## Dit artikel wordt u aangeboden door BV Rendement

BV Rendement is het nieuws- en adviesmagazine voor directeuren-grotaandeelhouders en ondernemers in het MKB. In BV Rendement leest u maandelijks praktische artikelen over onder meer fiscale wet- en regelgeving, financiële zaken en arbeidsrechtelijke onderwerpen én alle overige actuele informatie met betrekking tot uw bedrijfsvoering.

BV Rendement biedt u onder andere:

- nieuws over veranderende wet- en regelgeving;
- rubrieken met concrete adviezen en tips die u direct in de praktijk kunt brengen;
- artikelen over ondernemerskwesties als het gebruikelijk loon, de auto van de zaak en ontslagrecht;
- marktanalyses over onder meer arbodienstverleners, tankpassen en incassobureaus;
- wekelijkse e-mailservice met het allerlaatste nieuws;
- een aanvulling op de inhoud van elke uitgave met praktische, online tools.

Kijk voor meer informatie of een proefabonnement op [www.rendement.nl/bvblad](http://www.rendement.nl/bvblad)

ARBITRAGE IS SOMS EEN GOED ALTERNATIEF VOOR DE RECHTBANK

# Rechter of arbiter?

**Vroeger was de wereld overzichtelijk. Bepaalde beroepsgroepen – aannemers, sporters en dokters om maar even wat te noemen – losten hun juridische geschillen op via arbitrage. Alle andere partijen gingen daarvoor naar de ‘gewone’ rechter. Die verdeling is aan het verschuiven. Arbitrage wordt voor steeds meer ondernemingen een aantrekkelijk alternatief terwijl de gewone rechter juist steeds onaantrekkelijker wordt.**

Arbitrage is een volwaardig alternatief voor een procedure bij de rechtbank. Als partijen afspreken dat ze hun (eventuele) geschillen zullen afwikkelen door middel van arbitrage, kunnen ze niet daarnaast of daarna nog naar de rechter. Arbitrage is geen softe variant van gewone rechtspraak. Arbiters zijn geen mediators die proberen om iedereen een beetje gelijk te geven.

## Gewoonte

Voor een deel van de rechtszaken heeft u geen keuze tussen de rechtbank en arbitrage. In het strafrecht, maar ook in grote delen van het bestuursrecht en het familierecht, moeten de zaken verplicht naar de rechtbank. Maar in civiele zaken is de keuze voor de gewone rechter vaak een keuze uit gewoonte.

Het nadeel van arbitrage was lange tijd dat het relatief duur was. Waar de gewone rechter door de overheid betaald wordt, moeten partijen bij arbitrage zelf de arbiter(s) betalen, en die zijn niet goedkoop. Dit is nog altijd een duur onderdeel van arbitrage, maar rechtspraak door de overheid brengt veel verborgen kosten met zich mee. Rechtbanken hebben te kampen met aanzienlijke achterstanden. Het is niet ongebruikelijk dat een proce-

dure meerdere jaren duurt. Gedurende al die jaren sleept het conflict zich voort en bovendien moet u steeds uw advocaat betalen. Dat is allemaal niet erg praktisch. U hebt, even afgezien van het griffierecht, een gratis rechter, maar bepaald geen goedkope procedure.

Als u dan eindelijk een vonnis hebt, is het voor de verliezende partij heel gemakkelijk om hoger beroep in te stellen. De achterstanden bij de gerechtshoven zijn nog groter dan bij de rechtbanken. Dan bent u dus zo weer een paar jaar verder en daarna volgt misschien nog cassatie. Bij arbiters kunt u over het algemeen snel terecht en de procedure heeft een korte doorlooptijd. Verdere vertraging door middel van hoger beroep is meestal ook niet aan de orde. Partijen kunnen vooraf

kieszen voor de mogelijkheid van hoger beroep in arbitrage, maar daar is in de praktijk weinig behoefte aan. Het voordeel om de zaak nog eens aan andere arbiters voor te leggen weegt niet op tegen het nadeel van de vertraging die daarmee gepaard gaat.

Een ander efficiencyvoordeel van arbitrage is dat in de procedure gebruik kan worden gemaakt van ‘moderne’ communicatiemiddelen als e-mail. De gewone rechtbank is wat dat betreft hopeloos verouderd. Daar vindt het grootste deel van de communicatie nog altijd plaats per fax. Aan digitalisering van de rechtspraak werd wel gewerkt, maar dat project is feitelijk geflopt (zie kader).

## Accountant

Ook wat betreft specialisatie lopen gewone rechters niet bepaald voorop. Rechters die civiele zaken behandelen, worden geacht verstand te hebben van alle onderdelen van het civiele recht. Arbiters hebben het wat dat betreft gemakkelijker. Zij kunnen een specialisatie kiezen en zich helemaal daarop richten.

Daar komt nog eens bij dat u een arbiter kunt kiezen die specifieke kennis heeft over de niet-juridische onderdelen van

## Digitalisering rechtspraak voorlopig stilgelegd

Het idee was mooi: de juridische procedures in ons land zouden helemaal papierloos gaan verlopen. Een ambitieus plan. Té ambitieus, zo is inmiddels gebleken. Uit een onafhankelijk onderzoek bleek begin april dat het project veel meer tijd en geld gaat kosten dan eerder was gedacht. Minister Dekker van Rechtsbe-

scherming heeft het digitaliseringsproject daarom per direct stilgelegd. Hij gaat nu onderzoeken hoe het verder moet. Wat de Raad voor de rechtspraak betreft worden de ambities teruggeschroefd. Het programma moet zich nu in eerste instantie richten op het digitaal uitwisselen van gegevens over rechtszaken.

## FOKKE & SUKKE KOMEN HIER NIET UIT

IK STAP NAAR  
DE ARBITER!!!



BEKIJK HET!  
IK WIL NAAR  
DE RECHTER!!!



RGVT

een zaak. Een arbiter kan bijvoorbeeld accountant zijn, of medisch specialist, of iemand met kennis over en ervaring in uw specifieke beroepsgroep. Als u de arbitrale procedure in het Engels wilt voeren omdat uw wederpartij uit het buitenland komt, is dat geen probleem. Dat is het bij de gewone rechtbank voorlopig nog wel. Er wordt inmiddels voorzichtig geëxperimenteerd met mogelijkheden om in het Engels te procederen, maar ook dat project staat nog in de kinderschoenen.

### Verlof

Er zijn dus duidelijke voordelen verbonden aan arbitrage, maar arbitrage verloopt niet in alle gevallen zonder problemen. De laatste jaren krijgt de organisatie e-Court veel aandacht. Het idee is mooi: volledige digitale arbitrage tegen betrekkelijk lage kosten. De rechtbanken vinden echter dat deze arbitrage onzorgvuldig verloopt en weigeren daarom om een zogenaamd exequatur (verlof) te

verlenen op vonnissen van e-Court. Dat wil zeggen dat u met het arbitrale vonnis van e-Court geen deurwaarder op pad kunt sturen om het toegewezen bedrag te gaan incasseren. Daarvoor is namelijk dit verlof van de rechtbank nodig. In de meeste andere gevallen wordt zonder discussie verlof verleend. Bij arbitrale vonnissen van het Nederlands Arbitrage Instituut, het Scheidsgerecht voor Gezondheidszorg en de Raad van Arbitrage voor de Bouw wordt eigenlijk altijd onmiddellijk verlof verleend. Bij het verkrijgen van verlof hebt u geen last van de grote achterstanden bij de rechtbanken, dat is bij wijze van spreken een kwestie van een stempel zetten.

### Voorwaarden

Als u zelf gebruik wilt maken van arbitrage in plaats van gewone rechtspraak, is het verstandig om dat op voorhand te regelen. Op het moment dat er een conflict is, is het vaak te laat om daarover nog afspraken te maken. U kunt in uw

algemene voorwaarden opnemen dat geschillen worden opgelost door middel van arbitrage. Vermeld dan ook meteen waar de arbitrage gedaan wordt (bijvoorbeeld bij het Nederlands Arbitrage Instituut of bij een arbitrage-instituut speciaal voor uw branche), hoeveel arbiters zullen oordelen over de zaak (gebruikelijk is één of drie), waar de arbitrage plaatsvindt, hoe de arbiters benoemd worden, et cetera. Veel arbitrage-instituten hebben hiervoor standaardteksten die u kunt gebruiken. Als u zakendoet met consumenten, kunt u arbitrage niet afdwingen in uw algemene voorwaarden, maar u kunt er wel op aandringen. Consumenten moeten op grond van de wet een keuzemogelijkheid hebben. U kunt arbitrage als uitgangspunt nemen, maar in geval van een geschil moet u de consument een maand de tijd bieden om toch voor de gewone rechter te kiezen.

### Tribune

Ook bij bijvoorbeeld samenwerkingsovereenkomsten kan het handig zijn om arbitrage overeen te komen. Bijkomend voordeel is dat arbitrage achter gesloten deuren plaatsvindt, terwijl gewone rechtspraak openbaar is. Als de samenwerking mislukt is, heeft u er misschien niet zo'n behoefte aan om de verdere afwikkeling in het openbaar uit te vechten. Met uw concurrenten op de publieke tribune van de rechtszaal.

U kunt ook arbitrage afspreken over specifieke onderdelen van een overeenkomst. In een overnameovereenkomst bijvoorbeeld zijn soms complexe financiële bepalingen opgenomen, bijvoorbeeld over earn-outconstructies. Als er ooit discussie ontstaat over de uitvoering van de overeenkomst, gaat die waarschijnlijk over de manier waarop die regeling moet worden uitgevoerd. Het kan dan praktisch zijn om van tevoren af te spreken dat zulke geschillen worden opgelost door een accountant die optreedt als arbiter.

*Bert van Mieghem, advocaat bij  
Wybenga Advocaten, e-mail:  
vanmieghem@wybenga-advocaten.nl*